

ZONDAG 43.

lezen: Exodus 23: 1- 9 zingen: Psalm 5:6,7
Deuteronomium 24:16-17 Psalm 82
Deuteronomium 25:13-16 Psalm 25:10

Alle psalmen werden in de oude berijming gezongen.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

"Ge zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste!"

Zó luidt het negende gebod, en we weten allemaal wel, van jongsaf, dat er in deze woorden een sterke gedachten-associatie, een sterke gedachten-verbinding ligt met wat er gebeurt in de rechtszalen, bij het rechtspreken. Nu moeten we echter wèl oppassen dat we in de heilige Schrift, ook in het negende gebod, géén ideeën indragen die daaraan vreemd zijn. En het kan toch zo gemakkelijk gebeuren; ze komen dagelijks op ons af, we zijn er vertrouwd mee geraakt, ze werden eenvoudig ons bezit...! Ieder kind van zijn tijd en omgeving leest of hoort ook vandaag dus wel eens van processen en van rechtspraak, al strekt dat lang niet altijd tot genoegen. Nu nog gezweven van de afschuwelijke misdrijven, waarmee we zodoende bekendragen. 't Is de vraag of dat wel zo heilzaam is voor een volk, om zulk een kennis van zaken te bezitten! En dan zal ik ook maar niets meer zeggen over de tréúrige hedendaagse verwaarlozing van de normen, die door God in Zijn Woord toch zo duidelijk gegeven zijn aan de rechterlijke macht, aan overheden en rechters.

Maar er is nog iets anders, dat ons opvalt bij de tegenwoordige rechtsgang. Vooral bij menige rechterlijke uitspraak. Wat zijn die uitspraken vaak ondúdelijk! Tenminste... voor gewone mensen, zoals u en ik zijn, voor niet-juristen. Daardoor gebeurt het meer dan eens dat u, na het lezen van de verrichte uitspraak, moet erkennen: "Nu weet ik nóg niet wie er feitelijk gelijk, en wie er nu ongelijk gekregen heeft!" Onduidelijk, zonder klàarheid! En ook die ingewikkelde rechtsgang: wat kómen er een mensen aan te pas! Dààr ziet u de rechters zitten, dààr hoort u de Officier van Justitie de aanklacht, de eis, formuleren; ginds hoort u de advocaat ter eenre zijde zijn pleidooi houden, en vervolgens de advocaat ter andere zijde, waarop dan nog weer repliek volgt, dupliek, en eventueel tripliek...!

En de klager, of benadeelde? En de aangeklaagde, de personen over wie het nu eigenlijk gaat? Die mogen zelden wat zeggen! Hun advocaten, dat wil zeggen: de juristen die ze te hulp riepen of toegewezen kregen, díé mogen spreken, maar anders doorgaans niemand! Iedere procedure wordt, althans voor het óvergrote deel, gevoerd dóór en tússe juridische experts, vàklieden! Vandaar: vaktaal, juridische vaktaal, en vandaar voor u en mij -niet-ingewijden!-: die onduidelijkheid! En ook die vaak verrassende effecten! Er vallen af en toe uitspraken die volgens ons gewone rechtsbesef beslist tegenóvergesteld hadden moeten uitvallen! En tenslotte kan het ook nog voorkomen dat zelfs die juridische experts er niet uit kunnen komen, en dat er helemààl geen uitspraak valt, tot onze nog grotere verbazing als gewone mensen, omdat... ja!, omdat er zich een geval voordeed, waarin de bestaande wetgeving niet voorzag!

Kijk! Zóiets was nu in Israëel niet mogelijk, omdat daar de rechtspraak totaal anders, gróndig anders was, toeging, als 't wel was. Niet volgens een groot aantal letters uit folianten van boeken, maar overeenkomstig een bepaalde géést, overeenkomstig een paar vaststaande principes, beginselen, regels, uitgangspunten! Die had men alleen maar te kennen, en die had men nu maar op de verschillende speciale gevallen toe te passen, en dat kon iedereen volgen! Men had dat maar toe te passen, eerlijk en oprecht toe te passen, wijs en verständig toe te passen, en vooral rechtvàardig oftewel barmhàrtig toe te passen!

Dat hebben we nu daareven kunnen leren uit de stukjes uit Exodus en Deuteronomium, die we samen

lazen. Hoe duidelijk bleek uit die stukjes -en zo waren er nog meer- déze bedoeling van God -rechtstreeks-, en van God door Mozes -indirect dan, maar toch van de heilige Geest- de bedoeling om door middel van voorbeelden, concrete gevallen, te laten zien hoe men het best zou kunnen voldoen aan de wil des HEREN, in dit geval dan van het negende gebod. Als men in Israël daaruit nu maar lering zou willen putten om in andere gevallen, daarmee analoog, dienovereenkomstig, te handelen. Dan zou men steeds uit één en dezelfde góede Geest, wíjze Geest, handelen: uit de héilige Geest! De Geest van Gód! Niet van een mens, gewóón uit de héilige Geest handelen! Zoals wij ook wel eens zeggen: "Ja, dat moet in die geest!" Nou, zó! Uit de heilige Geest, en dan zouden de volkeren van rondom op den duur, in de loop der eeuwen, gaan zeggen -had Mozes ook voorspeld over Israël-: "Welk volk is er dat zúlke wijze en rechtvaardige wetten heeft, als dít volk?" Dan zou men Israël gelukkig prijzen om z'n rechtspraak! Waarom om z'n rechtspraak? Waarom?? Om stàpels en nog eens stàpels wetboeken? Hele kasten vol? Uitvoerige voorschriften voor rechters, advocaten, Officieren van Justitie? Die vindt u in heel de Pentateuch niet! Maar u treft daarin wél aan: wenken, adviezen, wegwijzingen! Zó! En dààrmeë zou men nu maar te werk moeten gaan, en te werk zien gaan!

De zaak van de aanstelling van de rechters was een zaak van héél Israël! Dat was al bij het vijfde gebod gezegd. Men zou dus niet alleen als rechters die zaken behartigen, maar ook als niet-rechters; gewone particuliere personen! Dat waren trouwens de rechters zelf óók, van afkomst! Dat waren eenvoudige mensen: de één was boer, en de ander was ambachtsman. Niemand wérd in zijn jonge jaren opgeleid tot rechter! Ik ken zulke jonge jongens: die zullen over een jaar of twee, drie, rechter zijn...?? Kom nou! Dat kon in Israël niet! Men werd op latere leeftijd daartoe gekozen, door een vergadering van oudsten, van plaats tot plaats gekozen, aangewezen, aangezocht: "Nou moet ú dit doen, en nou moet ú dat doen!", zeiden dan de oudere mensen, en zo werd iemand dan misschien ook rechter. Ja, en dan nam men daarvoor uiteraard Godvrezende mannen, en door ervaring wijs geworden mannen. "Wijs", dat is in de Schrift maar niet "goochem, uitgekookt", of "knap"! Nee, "wíjs": dat is in de Schrift haast synoniem met "Godvrezend"! Mensen van wie men gegronde hoop koesteren mocht, dat zij ook volgens de wil des HEREN recht zouden spreken. De wil des HEREN, zoals die uit het Woord van God toen ook al aan iedereen genoeg bekend was; bepààld dan uit het onderwijs van Mozes, waarvan ik wel vaker verteld heb, nietwaar? Verteld, dat er op het Loofhuttenfeest van ieder Sabbatsjaar door de priesters aan de gemeente moest worden vóórgelezen! En als je het zelf wilde lezen, dan ging je maar naar Sichem, daar stond het op de stenen! Die Bijbel hebben wij nu ook, en wat weten wij nu van die wil des HEREN?

Kom! Laten wij ook eerst eens luisteren naar het negende gebod zelf!

Gewoonlijk vertaalt men dat zo: "Ge zult geen vals getuigenis spreken tegen uw naaste!", en die vertaling is uitstekend, daar niet van. Maar ik maak er toch twee opmerkingen bij. Ten eerste, dat wij nu wel vertalen met gebruikmaking van het woord "getuigenis", en nogmaals: dat houden we zo!, dat hóúden we zo!, mààr... we moeten nu wel vast even noteren, dat het gebezigde Hebreeuwse woord, hetzelfde woord, net zo goed de betekenis hebben kon van: "klacht, aanklacht". Begrijpt u? Zo is het proces eigenlijk begonnen. Dus feitelijk behelsde het negende gebod ook al meteen een waarschuwing tegen het inbrengen van beuzelachtige beschuldigingen tegen de broeders in Israël. (Het woord "naaste" betekent in dit geval "broeder"; daar ga ik nu maar niet verder op in). Maar ik zeg daar: "beuzelachtige beschuldigingen, smoesjes".

En daarmee kom ik tot mijn tweede opmerking. Het negende gebod komt in de Bijbel tweemaal voor, net als alle tien woorden; dat weet u wel. Die eerste keer in Exodus 20, dan zijn ze dààr direct van God Zélf afkomstig, en de tweede keer in Deuteronomium 5, en daar zijn ze van Mózes afkomstig. En... daar heeft Mozes zich rustig, héél rustig, een paar vrijheden veroorloofd in de redactie. Bijvoorbeeld ook in de formulering van het negende gebod. De HERE Zelf had gesproken van "een leugenachtig getuigenis" (eventueel dan: "leugenachtige aanklacht"). Maar Mózes had gesproken van "een beuzelachtig, onbenullig, zinloos, laag... getuigenis"! (eventueel dan: "klacht, aanklacht").

Ziet u die verschuiving? En hoort u bij Mozes, in z'n commentaar, die verschérping? Ja, dat sprak

natuurlijk vanzelf, dat men z'n broeder of zuster in Israël niet mocht lastigvallen door middel van een pertinente léúgen, zoals bijvoorbeeld: laster, kortweg: leugen, nietwaar? Maar Mozes, de man van de Thora, van de onderwijzing, ging een stapje verder, en sprak van "nonsens", van "smoesjes", van "futiliteiten"! Begrijpt u wel? Och, natuurlijk is er in ons mensenleven altijd wel eens iets van iemand te zeggen; dat zou u best van mij kunnen doen, en ik zou het misschien van u ook wel kunnen doen, want de beste breister laat wel eens een steek vallen. Over iedereen is wel eens iets te klagen, hè? Maar... nu moet je zoiets niet opblazen, en daarvan moet je nu helemaal geen rechtszaak maken; daarvan een klacht, een aanklacht maken! Of, als de rechter u, tijdens het proces -als het dat dan geworden is- een vraag stelt, dan moet het er u niet om te doen zijn, door het vertellen van flauwigheden het gedrag, de naam, de goede naam van uw broeder in een kwaad daglicht te stellen! Is dààr nu de réchter voor??

Hoort u? Dit eerst over het negende gebod zelf, de redactie ervan. En nu de bredere uiteenzetting over datzelfde gebod, en ik bepaal me nu dan maar tot de Thora, de onderwijzing die Mózes ervan gegeven heeft.

Als Mozes daar dan in Deuteronomium 24:16 er toe overgaat... (tussen twee haakjes: wat is het toch jammer, dat de bijbellezers daar geen steek van merken! Daar heb ik vaak werkelijk meelij mee, met bijbellezers! De indeling van de hoofdstukken is daar bepaald bàr ongelukkig!). Enfin, ik zeg: àls Mozes dan eens door middel van voorbeelden zou gaan aangeven, op welke manieren men volgens het negende gebod in Israël straks met elkaar zou dienen om te gaan, als rechters en niet-rechters, dan begint Mozes met dít voorbeeld: "Zullen jullie ouders niet straffen om hun kinderen, en zullen jullie kinderen niet straffen om hun ouders?" En ik denk, dat ik, als ik dat nu zo zeg, niet eens de interesse van iedereen zal hebben. Nee! Misschien zit ú er niet eens naar te luisteren, maar wat zúllen ze in Israël met zó'n begin d'r oren hebben gespítst! Veel meer dan u en ik! Zoals ik denk dat een Arabier dat vandaag óók nog met héél andere ogen lezen zal dan wij, westerlingen, zoals u en ik dat zijn. Want dat hoort er in de Arabische wereld van vandaag nog bést bij, dat er bij troonswisselingen, jà...! nogal eens vaak bloed vloeit! De vorige regent, of wat het dan was, was gedood, dus z'n familie ook maar, voor alle veiligheid! Enfin, dat weten we wel, zo ging het in het rijk van de tien stammen ook, en een enkele keer is het in Juda ook gebeurd. Och, dat was Oosters; dat was het rísico van de hoogste piet! Dat was gewóón! Dat was zó gewoon, dat als iemand dat eens níét deed, het genoteerd werd! Bijvoorbeeld: dat wordt genoteerd als een bijzónderheid van koning Amazia, dat híj, toen hij aan de regering kwam, de moordenaars van zijn vader, die moordenaars zélf, dat hij díé wél gedood heeft, maar dat hij de kínderen van die moordenaars níét gedood heeft! Dat vond men van die Amazia bepaald zó edelmoedig, zó pràchtig, dat men het genoteerd heeft! En in wezen was dàt nu, wat Mozes al gezegd had, ja, waarmee Mozes zijn commentaar op het negende gebod had íngezet, begónnen was! "Kàlm aan! heren rechters! kàlm aan!" Het gebeurt wel eens meer dat iemand gekozen, geroepen wordt tot een hoge functie, en als hij eenmaal op z'n stoel zit, dan heeft hij te veel praatjes! Ja...! Macht maakt vaak dronken! "Kàlm aan, heren rechters!, kàlm aan! Beheers u!" Geen onnodige bloedstorting bijvoorbeeld.

Met dit voorbeeld, met deze "casus" -zeggen de juristen van vandaag- begint Mozes. Maar... gemeente, u begrijpt er nu toch wel de bedoeling van? 't Is hem niet alleen om dit ene geval te doen, maar u begrijpt er toch de bedoeling van? Hij wil zeggen: "Zul je niet nodeloos hard zijn tegen elkaar? Tegen uw naaste? Met mekaar in Israël?" ("In de kerk", zouden wij zeggen). Dà's de richting! Zó! Zó wijst hier de heilige Geest, door Mozes. En in diezelfde richting wijst ook het andere voorbeeld, om dat ook eens te noemen, dat Mozes geeft voor het geval dat iemand een pak slààg verdiend heeft. Niet dat Mozes tegen die vorm van straffen bezwaar gemaakt heeft! 'n Pak slààg?? Welnéé! 't Kon toch wel eens nodig wezen?! 'k Zal eens een voorbeeld noemen, al is het dan niet uit Deuteronomium, maar uit Leviticus.

Daar was bijvoorbeeld een man de slavin van een ander lastiggevallen, een jong meisje... U begrijpt het allemaal wel! En wat volgde daar dan op? De dóódstraf?? Kom kom! Dat heb ik toch al eerder gezegd? 't Was geen óverspel volgens God Zelf! Kom kom! Ho ho! Néé, dàt niet! Mààr...! hij werd wél veroordeeld tot een boete, plús een pak slaag! Daar hebt u nu de Goddelijke wijsheid! En werd die nu

vandaag maar eens analoog gevolgd, overeenkomstig gevolgd! Maar men kent het pak slaag niet meer, en dat blijft maar achterwege, maar als dat beter werd gevolgd, wat Mozes ons leert, dan zou ons dat misschien over een jaar of vijf, tien of vijftien een dictatúúr kunnen besparen! Want wie vandaag niet heeft leren gehoorzamen, zal over 25 jaar héérsen! 'n Pak slààg...!

Maar al vond Mozes in zijn tijd een pak slaag helemaal niet ongewenst, hij drong tóch aan op matiging! Ten eerste moest dat pak slaag worden gegeven in de tegenwoordigheid van de rechters zelf, ja ja! dus niet door een paar beulsknechten, ergens in het verborgen, om iemand eens even lekker te knauwen, want u weet het wel: sadisten heb je altijd gehad! Dat zijn in de oorlog -denk ik- de beste soldaten, maar in vredestijd willen ze zich ook wel eens even uiten, enne... néé!: onder de ogen van de rechters zelf! En dàn... al naar de schúld! Niet alle pakken slaag even zwaar! Niet alle aantallen slagen even groot! Ook eens een keer líchte straffen uitdelen! En in het ernstigste geval: nooit méér dan 40 slagen! En Mozes voegt er dan aan toe: "...opdat uw broeder in uw ogen niet verachtelijk worde!" Begrijpt u? Opdat hij straks niet door de anderen zou worden uitgesliept! Dat moet óók niet! Als er gestraft is, dan moet er verder gezwegen worden! En dat straffen moet wíjs gebeuren! En niet plagen! Straffen is niet hetzelfde als treiteren! Straffen is niet hetzelfde als martelen! Daarom is dat soms zo vreselijk geweest, vroeger! Die bestraffingen, dat waren vaak publieke vermakelijkheden! Schàndelijk!!

Proeft u hier weer goed de géést van de bijbelse gerechtigheid? Recht doen aan God én mensen?! En dat viel héél vaak samen met: barmhàrtig zijn! Paulus zou zeggen: "de liefde is de vervulling der wet"!

En nu zal ik verder maar geen voorbeelden bespreken; u hebt toch zelf al wel ontdekt, dat Mozes ook bij het negende gebod al reeds in dezelfde richting gewezen heeft als later onze Here Jezus Christus en Zijn apostelen. Daarom kan ik nooit uitstaan als er mensen zijn die zeggen: "Hè! Alwéér uit het Oude Testament!" Daar word ik bóós om, hoor! De Schrift is één, want God is Één! En de heilige Geest is Één! En de Bijbel is één! En dan mag u niet zeggen: "Ja, dat is dat-en-dat mààr"! De Bijbel bestaat niet uit inlegblaadjes! Losse inlegvelletjes! Lúísteren!, naar de heilige Geest, en Die is zó knap -met eerbied gesproken- dat Hij het eenvóúdig kan zeggen. De heilige Geest is zó knap, dat Hij de wààrheid kan zeggen in alle klààrheid, zodat de rechters wisten: "O, dat moet zó!" En zó, dat het publiek, de mensen, wisten: "O, dan krijg je dàt! Dat komt straks zo en zo tot een uitspraak!" En niet van die rare verrassingen waar wij op worden vergast, af en toe! Nee, de Here Jezus heeft het kromme niet rechtgepraat, dàt niet!, dat weet u ook wel! Wat heeft de Here Jezus Zelf op Zijn tijd óók wel zeer stréng woorden gebezigd! Maar wat wàs onze Heiland toch ook zeer míld! Zelfs daar, waar men ààsde op Zijn leven! Want een overspelige vrouw móést gestenigd worden! En het geval dóét zich voor, en Hij redt haar leven: "Ga heen, en zondig niet meer!" Dàt is mild! Nét Zijn Vader! Daarom schreef Johannes later: "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd." Nét Zijn Vader! "Een heerlijkheid van de Eniggeborene des Vaders!" Nét Zijn Vader: "Ik wil barmhàrtigheid, en geen ófferande, geen uitsloverij van zoveel pondjes dit en zoveel pondjes dat! Ik wil barmhàrtigheid! Je moet mekaar líéfhebben! Zal je góéd zijn voor mekaar??"

Zo moeten wij nu ook als christenen met elkaar omgaan; het nauw nemen met elkaars naam! Ook eens een keer iets door de vingers kunnen zien, als je eens een lastige broeder of zuster hebt, en dat zijn we op zijn tijd allemaal wel eens! Heb maar eens een paar nachten slecht geslapen, dan ben je lastig, en dat is niet plezierig voor de omgeving! Maar dan moeten we zúinig zijn op elkaar! Míld! En zó zullen we dan samenwerken, om aan onze goede hemelse Vader, de Vader van onze Heiland, hier op aarde een goede naam te bezorgen. Ja...! dat móét! Want weet u dat er ik-weet-niet-hoeveel mensen zijn, die geen bijbel meer lezen?? Dat weet u toch wel? Menig kérkganger leest amper meer trouw driemaal daags in de Bijbel! Doet ú het?? Hóé lang hebt ú vandaag in de Bijbel gelezen...? Maar er zijn mensen die nóóit meer in de Bijbel lezen! En daarom is het enige boek, waardoor zulke afvallige christenen rondom u nog íéts over God, de Vader van onze Here Jezus Christus, te weten kunnen komen, het enige boek dat u kunt laten zien is dan: wel... uw gedràg! Uw levensgedrag! Uw serieuze levenshouding!

En daarom moeten wij, vandààg zeker, leesbare brieven van Christus zijn, óók door onze

gehoorzaamheid aan het negende gebod. We beginnen maar eens met elkaar, en tegenover elkaar, en we gaan zuinig om met de nàm van elkaar. We beginnen maar eens door tegenover elkaar te zijn: mensen die níét liegen, en die níét bedriegen, en die géén toneel spelen! We beginnen maar met wààr te zijn, en klààr te zijn, en eenvóúdig te zijn! En op zijn tijd -zoals ik al zei- ook eens royààl, en niet over allerlei kleinigheden en pietluttigheden vallen! En dan dóén we dat; en dat is in het eigen gezin, in de eigen familie en in de eigen gemeente nog het moeilijkst! En dan gaan we zó de wereld in, en dan proberen we ook dààr de vreemdeling te laten zien, dat wij besef hebben van de waarde van iemands naam. Naam? Je nàm?? Dat is je waarde voor de samenleving! Een zakenman stelt daar prijs op, op een goede naam! 't Vertegenwoordigt een kapitààl! En die naam, laten we die niet besmeuren door in gesprekken futiliteiten omhoog te laten komen! Ja, futiliteiten, waaraan iederéén zich wel eens schuldig maakt, zonder dat-ie nu bepaald een booswicht is! Iedereen heeft wel eens een bui!

Kijk! Dan moeten wàre christenen tonen: dat ze niet kleinzielig zijn, niet kwalijk-nemerig! De gebreken van een ander niet zo graag onder een vergrootglas leggen, en dat gaan uitbazuin, omdat zij óók eens wat weten! Zwijgen kan het bewijs zijn van míldheid, en van barmhàrtig-zijn, zoals onze God en Vader over óns barmhartig is. Hij zwijgt toch zo vaak! En dat geprààt... dat is niet waardig! Dat is niet wààrdig!! Christenen: pas óp hoor! Wereldlingen zijn niet mà! Ze hebben ógen in hun hoofd! Ze zijn niet blínd! Ze zien bést op de bladzijden van uw levensboek of ze allemaal kloppen met elkaar! Die ene bladzij van de zondag, en die zes andere van de rest van de week! Of ze klóppen: dat kan een vreemdeling, een wereldling toch ook wel opmerken, of dat wel gebeurt?! O wée...! als ze dan bij ons onwaarachtigheid opmerken! En het kàn toch zoveel beter zijn! Dat een eenvoudig christen, dat een oprecht-levend gedrag van óns, bij wereldlingen, al zijn wíj maar klein, en zíj ik-weet-niet-hoe groot, toch nog eerbied afdwingt. En dat ze gaan vragen naar de brón van ons leven: "Hoe kómt dat, dat jij zo bent?" En is dàt dan niet de beste dienst, die we onze naaste kunnen bewijzen, dat we naar Christus wijzen? Onze naaste naar Christus trekken? En u weet het toch? Onder de vele namen die de heilige Schrift aan de Here Jezus geeft, is er ook deze ene heerlijke naam: "de Waarheid"! Als de Here Jezus door het Joodse land liep, dan kon je zeggen: "Kijk! Daar gaat nou op twee benen: de Wààrheid!"

Laten wij nu ook God bidden om wààr te mogen zijn! Rondom ons is toch zoveel show! Vertóning, hoor! Straks komt de dood, en die neemt àl dat klatergoud wég! U kunt geen jasje en geen horloge meenemen! Hecht er niet teveel aan; leugen is leegte! En als u dat allemaal hebt moeten loslaten, hoe zult u dàn ontvangen worden in de eeuwige heerlijkheid? Zullen daar dan mensen staan, die zeggen: "Vader, hij heeft altijd voor mijn naam gewaakt!"? "Vader, hij heeft zo goed voor mij gezorgd!"? "Here Jezus, hij was een wààr christen!"? Dénk er om: u sluit uw ogen, en dan is het oordeel dààr! En dan hoeft u niets te zeggen, want Christus, Gods Zoon, kent zelfs de geheimste van uw gedachten!

Ja, broeders en zusters, u weet: de zonde is in de wereld gekomen met liegen! De duivel vroeg aan Adam en Eva: "Is het ook, dat God gezegd heeft...?" En hij zei: "Welnéé, ge zult niet sterven!" En de meeste mensen geloven het vandaag nóg; ondanks àlle begrafenisondernemingen en prachtige kerkhoven geloven de meeste mensen vandaag nóg, dat, als iemand sterft, dat hij eigenlijk níét sterft! En zo staan we met z'n allen, als mensen, meest aan de zijde van de vader der leugen! En na díé leugen zijn er nog zo veel meer leugens gekomen, 't wordt al erger en erger! En tegen de wederkomst des Heren -zegt de Schrift- zal het eenvoudig bàr worden! "God zal een geest der dwaling zenden, dat ze de leugen zullen geloven!" Dan zal God dus als 't ware zeggen: "O, wou je zo graag de leugen hebben? Nou, hier héb je de leugen!" Er staat ons nog wat te wachten!

Trouwens, wat dacht u van onze tijd, ónze tijd? Ik denk zo vaak: enerzijds is er nog nooit zo'n mooie tijd geweest als deze! Indrukwekkend! De grootheid van Gods werken...? Die is vandaag nog véél meer bekend geworden dan -laten we zeggen- een eeuw geleden! Beoefenaars van wetenschap en techniek zijn af en toe eigenlijk niet eens zo erg meer ingenomen met hun ontdekkingen! Ze gríezelen er haast van! Zó almachtig is God! Zijn werken zijn zéér groot, daar boven in 't heelal, en hier beneden in het kleine...! God is àlmachtig! Maar Hij wil er ook de éér van hebben! Hij wil eerlijk aan Zijn eer komen! En wie geeft Hem die...??

Een móóie tijd...? Er is nog nooit zo'n mooie tijd geweest als deze, gelet op het getuigenis van de geschiedenis! Hoe heeft, dank zij de archeologie -de wetenschap van de opgravingen, zal ik maar zeggen- niet als het ware de aarde haar schoot geopend? Wie dààrover leest, die zal zeggen: "De sténen gaan spreken!" Nee, dat zei de Here Jezus: "De stenen gaan spreken"! Dat zijn óók getuigenissen! Over wie? Over Gód! De Bijbel krijgt àl meer gelijk, alleen... niet van de mensheid! Onze hedendaagse wereld -veelzins knàppe wereld!, begààfde wereld!-: ze hóórt het, ze zíét het, ze staat er met d'r neus vlàk vóór...! en ze erként het niet! Zelfs christenen vallen de satan, de vader der leugens, bij! Ik spreek de goede niet te na, maar het gaat hard achteruit! En God maar laten zien hoe groot Hij is, en hoe wààr Zijn Bijbel is, en hoe waarachtig het getuigenis van de Geest, ín dat Woord!

Dat blijft niet zo! Er is geen groter misverstand dan dit: als zou Gods geduld onuitputtelijk zijn...! Welnéé!! Straks is dit drama afgelopen, dan is het duel tussen God en de satan beëindigd, en dan zal Hij daar in de wolken staan: die MÀN, Jezus, dé Waarheid! Ja, ook de barmhartigheid van God Zelf, en ook de mildheid van God Zelf, maar ook: de Wààrheid! En de klààrheid, en de éénvoud, àllemaal! en Híj zal het zeggen! Dan krijgt Hij van de Vader een éér...! Hij krijgt het l ààtste woord! En dan valt er niets meer te liegen, en dan valt er niets meer te loochenen, en dan is het niet meer ingewikkeld, maar dan wordt het àllemaal útgewikkeld: dan is de strijd ten einde, héél eenvoudig; de strijd tussen waarheid en leugen, tussen echtheid en show, waar je af en toe niet meer uit kon komen!

Christenen! Dat wéét u! U wéét de waarheid, want u hebt het Wóórd! En daarvan heeft onze Meester in het gebed tot zijn Vader gezegd -en neem dat mee-: "Vader, Uw Wóórd is de Waarheid!"

Kom! Buig onder dat ware Woord van Jezus, dan zal de Waarheid u vríj maken, en u blíj maken!

Amen.

Ds. C. Vonk, 14 februari 1971.